

PANKKIBAROMETRI III/2020

21.9.2020

Sisällysluettelo

1 Kotitalouksien luotonkehitys palaamassa normaaliksi	4
2 Yritysten luotonkysyntä edelleen laimeaa	6

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselyinä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin III/2020 saatiin yhteensä 44 kpl vastauksia, joista 25 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 19 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Barometrikysely III/2020 tehtiin elo-syyskuun vaihteessa.

Lisätietoja: Asiantuntija Mariia Somerla, puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksien luotonkysyntä on kesän 2020 aikana palannut normaaliksi. Koronapandemian vaikutus näyttää jääneen vain tilapäiseksi pudotukseksi. Myös odotukset lainanottohalukkuudesta ovat parantuneet. Pankkien myöntämät lyhennysvapaat ja laina-ajan pidennykset ovat piristäneet kulutusta ja luoneet uskoa tulevaan.

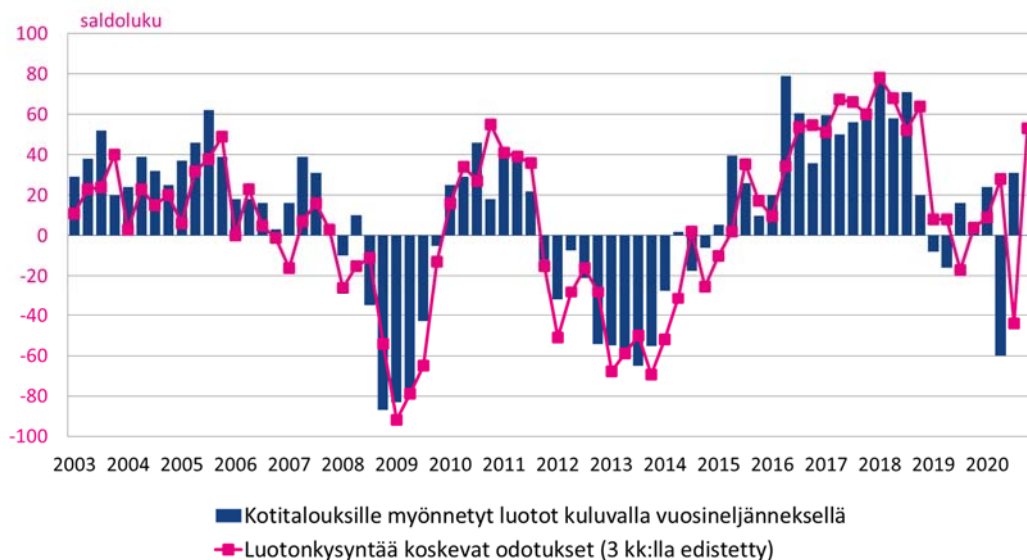
Sen sijaan yritysten luotonkysyntä on edelleen alamaissa. Kesän 2020 aikana luottoja on myönnetty lievästi vähemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Myös loppuvuoden luotonkysynnän odotuksia kuvaavat arviot ovat heikot. Jos lainaa otetaan, sen odotetaan menevän edelleen ensisijaisesti käyttöpääoman vahvistamiseen ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin. Investointeihin ei näytä olevan juurikaan lainanottohalukkuutta.

Kotitalouksien riskinottohalukkuus näyttää kasvavan taas. Suorat osakesijoitukset ja osakerahastot ovat jatkaneet suosittuina sijoituskohteina. Talletustenkin suosio on vielä kasvussa mutta ei enää niin vahvasti kuin edellisessä barometrissä.

1 Kotitalouksien luotonkysyntä palautunut normaaliksi

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksille on myönnetty vuoden 2020 kolmannella vuosineljänneksellä enemmän luottoja kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (kuvio 1.). Myönnettyjä luottoja kuvaava saldoluku nousi 31 pisteeseen edellisen kyselyn -60 pisteestä. Lähes puolet vastaajista arvioi luottoja myönnetyn enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Saldoluvun positiivinen kehityssuunta siis jatkui yli korona-ajan, korona tuotti vain jyrkän v:n muotoisen heilahduksen muuten hyvään suuntaan menevään kehitykseen. Pitkän aikavälin keskiarvo¹ (+16) ylitettiin taas selvästi. Myös odotukset kotitalouksien lähiajan luotonkysynnästä palasivat kasvu-uralle. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku nousi 53 pisteeseen.

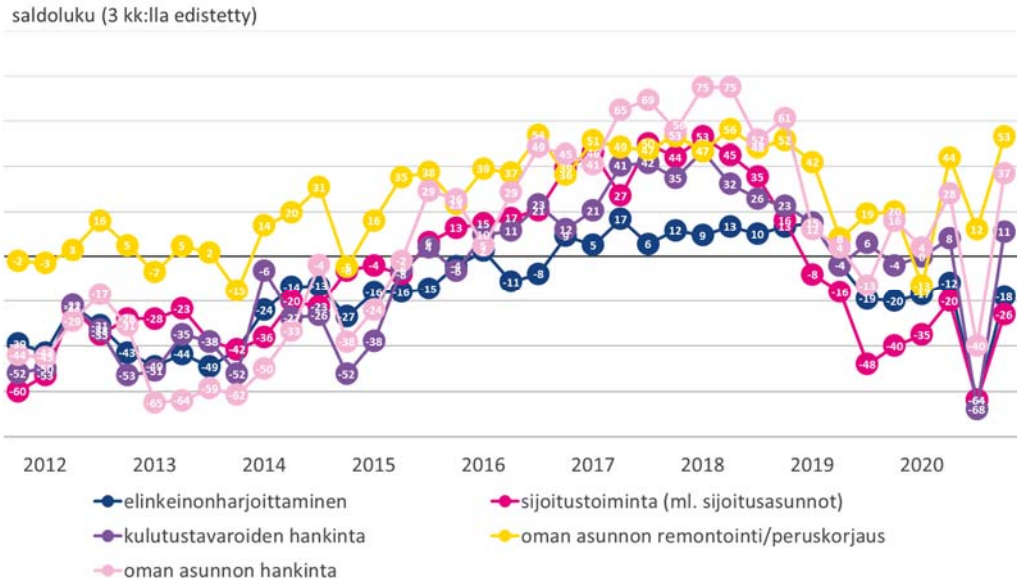
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Luottoja odotetaan kysyttävän loppuvuonna 2020 aiempaa enemmän erityisesti oman asunnon remontointia varten (kuvio 2.). Sen saldoluku nousi edellisen kyselyn 12:stä 53:een, lähelle historiansa korkeimpia lukuja. Myös oman asunnon sekä kulutustavaroiden hankintaan arvioidaan kysyttävän enemmän luottoja. Odotuskuvaajassa on nähtävissä samanlainen koronan tuottama v:n muotoinen kehitys kuin toteutuneen kehityksen kuvaajassa.

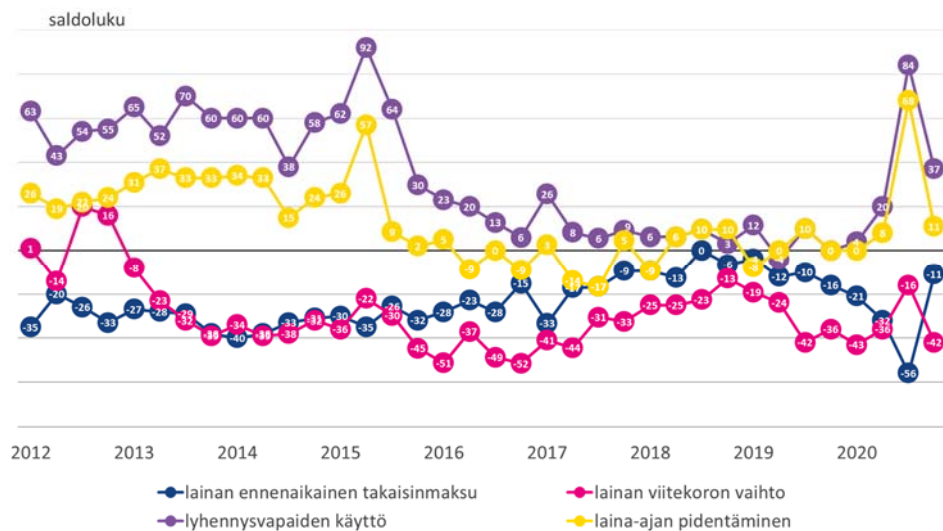
¹ Vuosien 1997–2020 keskiarvo.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

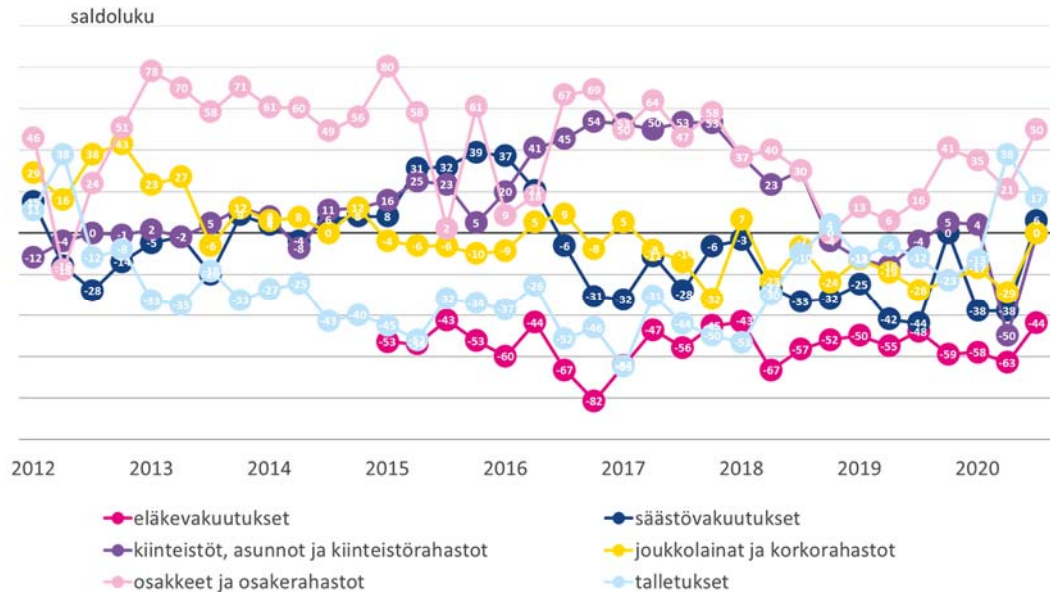
Joustopmahdollisuuksista lyhennysvapaiden käytön ja laina-ajan pidentämisen saldoluut palasivat normaalimmalle tasolle terävän koronapiikin jälkeen. Pankkien aktiiviset toimet asiakkaidensa auttamisessa vaikean ajan yli jatkuivat kuitenkin edelleen (kuvio 3.). Lainan viitekoron vaihtoa taikka lainan ennaaikaista takaisinmaksua ei edelleenkaan koeta kovin tarpeellisina joustopmahdollisuuksina.

Kuvio 3. Joustopmahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehtoista osakkeiden ja osakerahastojen suosio näyttää pitävän pintansa kotitalouksien keskuudessa, niiden saldoluku nousi 50 pisteeseen (kuvio 4.). Talletustenkin suosio on vielä kasvussa, niiden saldoluku oli 17 pistettä. Säästövakuutusten saldoluku nousi monen miinusvuoden jälkeen lievästi plussalle, kuuteen pisteeseen.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

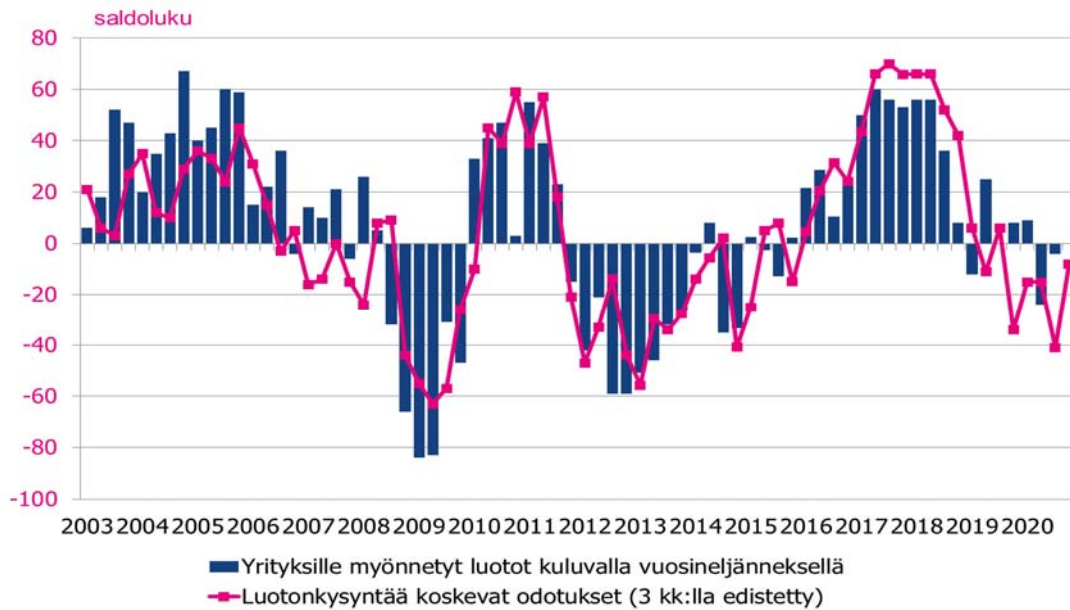
2 Yritysten luotonkysyntä edelleen laimeaa

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yrityksille on myönnetty kolmannella neljänneksellä luottoja viime vuoden loppukesää vähemmän. Saldoluku nousi -4 pisteeseen (kuvio 5.) ja jäi siis pitkän ajan keskiarvonsa (14)² alle. Kun julkista rahaa on tarjolla normaalia enemmän, niin yritysten rahoituksessa tarve pankkiluotoille on tavallista vähäisempää.

Yritysten luotonkysynnän odotetaan vieläkin laskevan hieman syksyn 2020 aikana. Näkymät eivät ole enää aivan niin synkät kuin edellisessä kyselyssä, sillä odotuksia kuvaava saldoluku nousi -8 pisteeseen edellisen kyselyn -41 pisteestä.

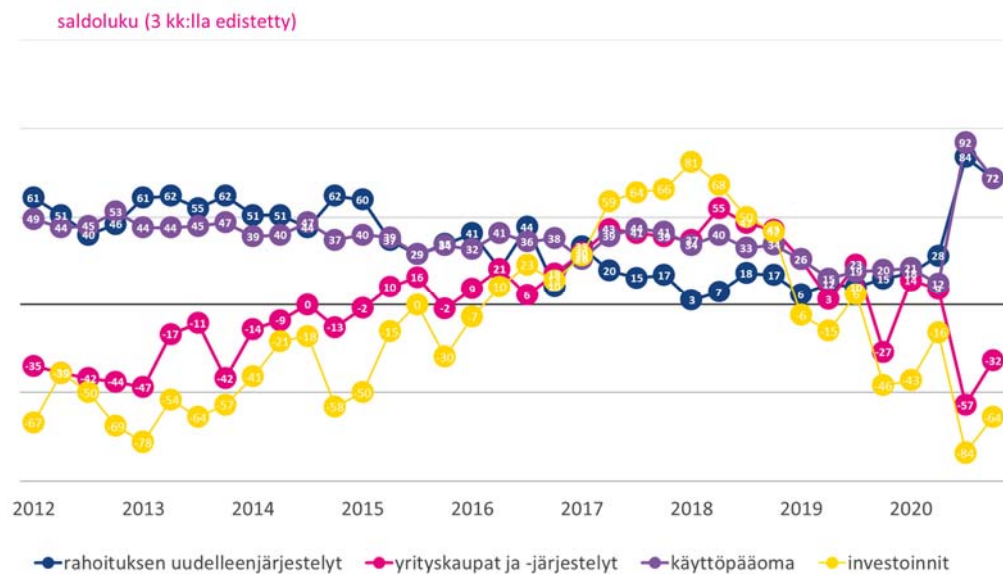
² Vuosien 1997–2020 keskiarvo

Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Käyttöpääomaan ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin tarvittavien lainojen ottohalukkuuden arvioidaan kasvavan edelleen vahvasti loppuvuoden aikana. Investointeihin ja yrityskauppihin käytettävien lainojen kysynnän sen sijaan odotetaan laskevan (kuvio 6.).

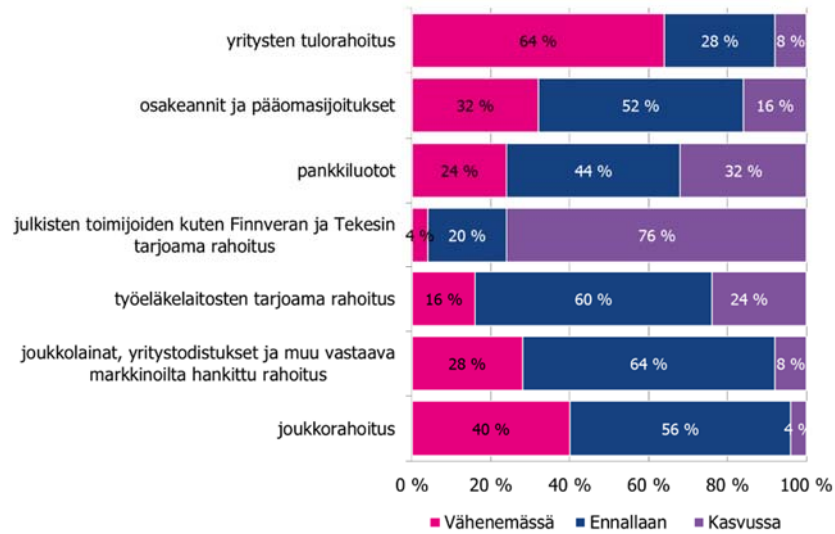
Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten rahoituksessa turvaututaan vieläkin vahvasti julkiseen rahaan. Myös työeläkelaitosten tarjoama rahoitus nähdään tällä hetkellä houkuttelevana, samoin pankkiluotot. Tulorahoituksen positiiviseen kehitykseen ei juuri uskota. Myöskään osakeantien taikka muun markkinarahoituksen kasvua ei nyt nähdä todennäköisenä. Selkein muutos on se, että nyt suurin osa vastaajista arvioi rahoitusmuotojen säilyvän ennallaan, kun edellisessä barometrissä ääripäät olivat selvästi esillä (kuvio 7.).

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA

